

**HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM**

MINISTRI KÄSKKIRI

2.05.2016 nr 1.1-2/16/111

Pärnu Saksa Tehnoloogiakooli järelevalve
õiendi kinnitamine

Erakooliseaduse § 23 lõike 1, kutseõppeasutuse seaduse § 54 punktide 5 ja 6 ning § 55 lõike 4 ja korrakaitseaduse § 28 lõike 1 alusel:

1. Kinnitan õiendi (juurde lisatud) järelevalve läbiviimisest Pärnu Saksa Tehnoloogiakoolis ning teen õiendi viiendas, kuuendas ja seitsmendas osas nimetatud ettekirjutused.
2. Kooli direktoril, nõukogul ja pidajal esitada Haridus- ja Teadusministeeriumi välishindamisosakonnale aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul pärast ettekirjutuse täitmise tähtaega.
3. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Jürgen Ligi
minister

ÕIEND JÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA PÄRNU SAKSA TEHNOLOOGIAKOOLIS

I. SISSEJUHATAV OSA

- 1.1. Pärnu Saksa Tehnoloogiakool (edaspidi *kool*) on eesti õppekelega erakutseõppeasutus, mille pidajaks on OÜ Pärnu Tehnikahariduskeskus. OÜ Pärnu Tehnikahariduskeskuse ainuosanikuks on Saksamaa Liitvabariigis asuv Sihtasutus Bildung & Handwerk. Kooli aadress on Jalaka tänav 8, Pärnu 80010; e-posti aadress: dts@saksatk.ee; veebiaadress: <http://www.saksatk.ee>; telefon: 44 20 480.
- 1.2. Järelevalvet teostati Pärnu maavanema 04.09.2015 korralduse nr 394 „Järelevalve teostamine õppeasutustes 2015/2016. õppeaastal“ alusel.
- 1.3. Järelevalvet teostas Pärnu Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna haridus- ja kultuuritalituse peainspektor Gerdi Rebane, eksperdina oli kaasatud SA Innove kutsehariduse õppekavade valdkonnajuht Ülle Nõmmiste.
- 1.4. Järelevalve toimus ajavahemikul 01.03.–09.03.2016.
- 1.5. Eesmärk oli teostada järelevalvet õppe- ja kasvatuskorralduse üle multimeedia kujundaja eriala õppekaval ning erivajadustega õpilaste arengu toetamisel.
- 1.6. Järelevalves vesteldi kooli direktori, õppetöö juhi, sekretäri/koolitusjuhi, nõukogu liikme, õpilasesinduse presidendiga, tutvuti kooli dokumentatsiooni ja Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) andmetega.

II. OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

2.1 Ülevaade koolist

Kool avati 01.09.2001 eesmärgiga pakkuda õpilastele keskharidusejärgset kaasaegset moodulipõhist kutsealast tasemeväljaõpet ja täienduskoolitust. Kooli ehituse ja sisustuse on finantseerinud saksa partnerite Königs Wusterhauseni Tehnoloogia- ja Kutsehariduskeskus ning SA Bildung und Handwerk. Kooli pidamiseks loodi 2001. aastal äriühing Pärnu Tehnikahariduskeskus OÜ, kes organiseeris kooli projekteerimise ja korraldas ettevalmistuse avamiseks. Pärnu Linnavalitsus sõlmis kooliga hoonestus- ja asjaõiguslepingu.

01.03.2016 seisuga oli õpilaste nimekirjas EHISesse kantud ja koolis kohapeal kontrollitud andmetel 125 õpilast järgmistel õppekavadel: kujundaja (11), elektrik (3), sisetööde elektrik (34), noorem tarkvaraarendaja (42), tarkvara arendus (3), majandusarvestus (2), raamatupidaja (30).

Õppe läbiviimise õigust on õppekavarühmades pikendatud järgmiselt: äriteenused kuueks aastaks (kuni 2021), energeetika ja automaatika kuueks aastaks (kuni 2021), disain ja käsitöö kolmeks aastaks (kuni 2019), informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogia kolmeks aastaks (kuni 2018). Kool pakub nii tasuta kui tasulise õppe võimalusi.

Kool korraldab ka täiskasvanute tööalast täienduskoolitust.

Seisuga 01.03.2016 töötas koolis õppetöö juhi poolt esitatud andmetel 20 õpetajat. EHISe andmete kontrollimisel ilmnes, et tegelikult töötas koolis 18 õpetajat. Kaks õpetajat olid koolist lahkunud, kuid nende andmed olid EHISes muutmata, mis on Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 22 lõike 2 täitmata

jätmine. Nimetatud määruse kohaselt peavad õppeasutused esitama õpetajate kohta andmed õpetajate ja õppejõudude alamregistrisse õpetaja töölt lahkumise päeval.

Iga õppekava kohustuslik osa on praktika, mille käigus rakendatakse omandatud teadmisi ja oskusi realses töösituatsioonis. Kooli tugevusena võib esile tuua tublimate ning motiveeritumate õppurite õppepraktika sooritamise võimalust Berliini ettevõtetes koos euroopaliku töökohapõhise õppe elementide rakendamise ja ametliku tunnustamisega projekti „Erasmus+“ raames. Veebruaris-märtsis viibisid Berliinis praktilial kolm noorema tarkvaraarendaja eriala õpilast, 2015. aasta sügisel kolm kujundaja eriala õpilast.

Kooli õppehoone on heas korras. Häid õppe- ja praktikavõimalusi pakuvad kooli vastrajatud elektriklass-labor ja Eestis esimesena rajatud ettevõtluse ja raamatupidamise harjutusfirma, mis on tegutsenud 2011. aastast. Harjutusfirma näol on tegemist simulatsioonimeetodiga.

2.2 Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

2.2.1 Kooli põhikirja

Kooli põhikirja on kinnitatud kooli pidaja 12.10.2015. Kooli põhikirjas on järgmised puudused:

1) Kooli põhikirja punkt 56, mille kohaselt kinnitab pidaja õppe- ja sõidutoetuste taotlemise, määramise ja maksmise korra, ei ole kooskõlas haridus- ja teadusministri 28.08.2013 määruse nr 23 „Kutseõppeasutuse arendustegevust ja õppekasvatustööd käsitlevate kohustuslike dokumentide nõuded ja dokumentide pidamise kord“ §-s 7 kehtestatud, mille kohaselt reguleeritakse toetuste ja stipendiumite määramise ja maksmise kord kooli õppekorralduseeskirjas ning õppekorralduseeskirja kinnitab kooli nõukogu.

2) Kooli põhikirja punkti 57 punkti 1 kohaselt on kooli pidaja kohustatud algatama kooli tegevuse lõpetamise, kui koolil puudub kuue kuu jooksul koolitusluba. Erakooliseaduse § 24 lõike 1 punkti 1 kohaselt on pidaja kohustatud algatama erakooli tegevuse lõpetamise, kui erakoolil puudub kuue kuu jooksul kutseõppe läbiviimise õigus.

3) Kooli põhikirja punktis 34 ja õppekorralduseeskirjas kehtestatud õpilaste väljaarvamise alused kooli algatusel ei ole omavahel kooskõlas.

2.2.2 Õppekorralduseeskiri

Õppekorralduseeskiri on kinnitatud direktori 15.10.2015 käskkirjaga nr 72-L. Haridus- ja teadusministri 28.08.2013 määruse nr 23 „Kutseõppeasutuse arendustegevust ja õppekasvatustööd käsitlevate kohustuslike dokumentide nõuded ja dokumentide pidamise kord“ § 7 lõike 4 kohaselt kinnitab õppekorralduseeskirja ja selle muudatused kooli nõukogu.

Kooli nõukogu õppekorralduseeskirja kinnitanud ei ole, mistõttu kehtiv õppekorralduseeskiri koolil puudub.

2.2.3 Kooli arengukava

Kutseõppeasutuse seaduse § 6 lõike 2 kohaselt kinnitab arengukava pidaja või tema volitatud isik. Kooli põhikirja punkti 20 kohaselt on pidaja volitanud kooli arengukava kinnitama nõukogu. Koolis on arengukava koostatud, kuid nõukogu arengukava kinnitanud ei ole, mistõttu kehtiv arengukava koolil puudub. Direktori selgituste kohaselt (vestluse protokoll nr 2, 02.03.2016) olid arengukava teemad läbi arutatud kõigi nõukogu liikmetega, kuid vastav otsus on tegemata.

2.3 Õppekorraldus

2.3.1 Õppelepingud

Järelevalves kontrolliti valikuliselt õpilase ja pidaja vahel sõlmitud lepinguid. Kehtivad lepingud (nt lepingud nr 068/31.08.2015, 074/16.09.2015) ei olnud kooskõlas erakooliseaduse § 17 lõike 4 punktides 5 ja 8 kehtestatud: ei ole sätestatud, mis kuupäevaks tuleb arve maksta ning vaidluste lahendamise kord oli määratud üldsõnaliselt. Direktori selgituste kohaselt (vestluse protokoll nr 2, 02.03.2016) on

lepinguvormi uuendatud ning seda kavandatakse rakendada uutele õpilastele alates 01.06.2016. Lepingupunkte täiendatakse ning täpsustatakse uues vormis järgmiselt: õppemaksu suurus ja selle arvestamise meetod; õppemaksu tasumise kord ja tähtaeg; õppemaksu tagastamise kord; lepingu muutmise ja lõpetamise alused ja kord; poolte õigused, kohustused, vastutus ja vaidluste lahendamine.

2.3.2 Õppetoetuste maksmise kord

Kooli põhikirja punkti 56 kohaselt kinnitab õppe- ja sõidutoetuste taotlemise, määramise ja maksmise korra pidaja. Viidatud säte ei ole kooskõlas haridus- ja teadusministri 28.08.2013 määruse nr 23 „Kutseõppeasutuse arendustegevust ja õppekasvatustööd käsitlevate kohustuslike dokumentide nõuded ja dokumentide pidamise kord“ § 7 lõike 2 punktiga 14, mille kohaselt reguleeritakse toetuste ja stipendiumite määramise ja maksmise kord kooli õppekorralduseeskirjas ning õppekorralduseeskirja kinnitab kooli nõukogu.

2.3.3 Õppekava rakendamine multimeedia kujundaja erialal

Järelevalves vaadeldi õppekorraldust multimeedia kujundaja eriala õppekaval, mille rakendamise kohta oli Haridus- ja Teadusministeeriumile 2014/2015. õppeaastal esitatud korduvaid kaebusi. Õppekava pikkuseks oli antud õppekaval 2,5 õppeaastat ehk 100 õppenädalat (edaspidi *ÕN*) ja selle rakendamise sihtrühmaks oli keskharidusega õppija. Õppekava koormus oli antud kursuse lõikes jagatud selliselt, et esimese õppeaasta jooksul oli see 24, teisel 40 ja kolmandal 36 *ÕN*. Sellest tulenevalt oli esimesel õppeaastal koormus väike ja kolmandal õppeaastal selle võrra suurem. Tavapärase jaotus oleks olnud kahel esimesel õppeaastal 40 *ÕN* ja kolmandal 20 *ÕN*. Õppeaja sellisest jaotusest ei olnud õppijaid teavitatud. Õpperühm, kus oli õppekorraldusega probleeme, lõpetas kooli 26.02.2016.

Järelevalve ajal õppis multimeedia kujundaja eriala II kursusel 11 õpilast. I kursusel õpilasi ei ole, kuna õpilaskandidaatide vähesuse tõttu õpperühma ei avatud. Õppekorraldust on muudetud, õppekava on avalikustatud kooli veebilehel. Õppekava rakendamise seotu (õppetöö päevikud moodulite kaupa, moodulite tunnijaotusplaanid jm) oli kättesaadav õppetöö juhi hallatavas e-keskkonnas. Õppetöö juhi kinnitusel (vestluse protokoll nr 2, 02.03.2016) saavad õpilased õpitulemuste kohta tagasisidet jooksvalt õppetöö juhi poole pöördudes ja korraliselt õppeperioodide lõpus.

Järelevalveperioodil puudus koolis õppeinfosüsteem, mis annaks õpilastele ja õpetajatele võimaluse kiirelt ja operatiivselt infot vahetada. Direktori selgituse kohaselt (vestluse protokoll nr 2, 02.03.2016) on kool pidanud kalliks liituda üleriigilise õppeinfosüsteemiga. Selle asemel on kool otsustanud luua noorem tarkvaraarendaja õpilaste abil oma õppeinfosüsteemi, mis kava kohaselt valmib 2016. aasta juunis ja saab rakenduse 2016/2017. õppeaastal.

2.3.4 Õpilaste väljaarvamine

Õpilase väljaarvamine kooli õpilaste nimekirjast vormistatakse direktori käskkirjaga. Valikuliselt (nt direktori 28.08.2015 käskkiri nr 52-Õ; direktori 10.02.2016 käskkiri nr 9-Õ) käskkirju analüüsid selgus, et käskkirjade vormistamisel oli märgitud käskkirja andmise faktiline ja õiguslik alus, kuid puudus haldusmenetluse seaduse § 57 lõikes 1 sätestatu kohaselt viide haldusakti vaidlustamise koha, tähtaja ja korra kohta. Enamiku väljaarvamiskäskkirjade aluseks on olnud õpilase avaldus.

2015/2016. õppeaasta I poolaastal oli 118 õpilasest 13 akadeemilisel puhkusel, kooli nimekirjast arvati välja 12 (8,75%) õppurit, kusjuures neist kuus tööalastel, viis omal soovil ja üks tervislikel põhjustel. Kool on kavandanud meetmeid väljalangevuse vähendamiseks ja meetmete täitmist analüüsinud. Väljalangevuse vähendamise meetmete täitmist on analüüsinud õpetajate kogu koosolekutel, nt 15.09.2015 (protokoll nummerdamata), 13.01.2016 protokoll nr 2. Õpetajate kogu 13.01.2016 protokollist nähtub, et kuue õpilase puhul olid põhjused tööalased (töölesaamise

võimalus teises linnas või välismaal), ühe õpilase puhul tervislikud põhjused ja viie õpilase puhul perekondlikud põhjused.

- 2.4 Erivajadustega õpilaste arengu toetamine
Seisuga 01.03.2016 ei olnud EHISe andmetel määratletud erivajadusega õppijana mitte ühtegi õpilast. Õppetöö juhi ja direktori selgituste kohaselt (vestluse protokoll nr 2, 02.03.2016) ei ole koolis aastaid õppinud erivajadusega õpilasi.

Tugispetsialiste kooli koosseisus ei tööta, kuid Pärnumaa Rajaleidja Keskuse spetsialistid on tutvustanud koolis keskuse pakutavaid tugiteenuseid (eri- ja sotsiaalpedagoogi teenus, psühholoogiline nõustamine). Õpilased on saanud nõu ja infot karjääri planeerimisega seotud küsimustes kooli külastanud keskuse karjääriinfo spetsialistidelt. Vestluses õppetöö juhi (vestluse protokoll nr 2, 02.03.2016) ja õpilasesinduse presidendiga (vestluse protokoll nr 3, 04.03.2016) kinnitati, et õpilasel on alati võimalik saada koolisest nõustamist.

Eriliselt andeka õpilasena ei olnud kedagi välja toodud, kuid suureks stiimuliks õppimises edukas olla on õppepraktika sooritamise võimalus välismaal. Nõukogu liikme sõnul (vestluse protokoll nr 1, 04.03.2016) valivad praktikaettevõtted praktika sooritamise tulemuste alusel välja parimad õppurid, keda värvatakse ettevõttesse tööle.

III. KOKKUVÕTE

- 3.1. Järelevalve eesmärk oli teostada järelevalvet kooli õppe- ja kasvatuskorralduse üle. Tähelepanu all oli õppe- ja kasvatuskorraldus multimeedia kujundaja eriala õppekaval ja erivajadustega õpilaste arengu toetamisel.
- 3.2. Järelevalve algatamise põhjuseks olid multimeedia kujundaja õpperühmas tekkinud probleemid, mille kohta esitati Haridus- ja Teadusministeeriumile 2014/2015. õppeaastal korduvaid kaebusi. Multimeedia kujundaja erialal esines õppekava rakendamisel õppekorralduslikke probleeme seoses õppekoormuse jaotamisega. Esimesel õppeaastal oli õppijatel väike ja kolmandal õppeaastal seetõttu suur koormus. Nimetatud õpperühma õpilased lõpetasid kooli 26.02.2016.
- 3.3. Järelevalve ajal õppis multimeedia kujundaja eriala II kursusel 11 õpilast, I kursusel õpilasi ei olnud. Õppekorraldust oli muudetud, õppekava oli kättesaadav kooli veebilehel. Kõik õppekava rakendamisega seotu oli kättesaadav õppetöö juhi hallatavas e-keskkonnas.
- 3.4. Kehtiv arengukava ja õppekorralduseeskiri koolis puuduvad, õpilase ja kooli vahelised lepingud ei ole osaliselt kooskõlas erakooliseaduses sätestatuga.

IV. ETTEPANEKUD KOOLI DIREKTORILE

- 4.1. Õppekorraldusest asjakohase ja kiire ülevaate saamiseks võtta koolis kasutusele elektrooniline õppeinfosüsteem.
- 4.2. Lähtuda direktori käskkirjade vormistamisel haldusmenetluse seaduses sätestatust.

V. ETTEKIRJUTUSED KOOLI PIDAJALE

- 5.1 Viia kooli põhikiri kooskõlla kutseõppeasutuste tegevust reguleerivate õigusaktidega. Tähtaeg: 01.06.2016.
- 5.2 Viia õpilase ja erakooli pidaja vahelised lepingud kooskõlla erakooliseaduse § 17 lõike 4 punktides 5 ja 8 kehtestatuga. Tähtaeg: 01.09.2016.
- 5.3 Tagada koostöös kooli nõukoguga kooli arengukava kinnitamine vastavalt kooli põhikirja punktile 20. Täitmise tähtaeg: 01.06.2016.

VI. ETTEKIRJUTUS KOOLI NÕUKOGULE

- 6.1 Kinnitada kooli õppekorralduseeskiri lähtudes kutseõppeasutuse seaduse § 17 lõikest 5 ning haridus- ja teadusministri 28.08.2013 määruse nr 23 „Kutseõppeasutuse arendustegevust ja õppekasvatustööd käsitlevate kohustuslike dokumentide nõuded ja dokumentide pidamise kord“ §-s 7 sätestatust. Tähtaeg: 01.06.2016.

VII. ETTEKIRJUTUS KOOLI DIREKTORILE

- 7.1 Lähtuda andmete kandmisel EHISesse Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 22 lõikes 2 kehtestatust. Tähtaeg: koheselt.

(allkirjastatud digitaalselt)

Gerdi Rebane

Pärnu Maavalitsuse

haridus- ja kultuuritalituse

peainspektor

(allkirjastatud digitaalselt)

Ülle Nõmmiste

SA Innove kutsehariduse õppekavade

valdkonnajuht